

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра менеджменту

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІДЕРСТВО ТА КОМАНДОТВОРЕННЯ»</p> <p>Галузь знань - 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність - 201 «Агрономія» Освітня програма - «Агрономія»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	8
Форма контролю	Залік
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладачів</p> <div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> </div>	<p>Хахула Лариса Петрівна Посада: доцент кафедри менеджменту Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 69 ауд. (кафедра менеджменту). E-mail: valerii.khakhula@gmail.com Зв'язок з викладачем: +380971522411</p> <p>Хахула Богдан Валерійович Посада: доцент кафедри менеджменту Науковий ступінь: доктор філософії в галузі економіки Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 69 ауд. (кафедра менеджменту). E-mail: bogdan.khakhula@gmail.com Зв'язок з викладачем: +380977778502</p>
Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Лідерство та командотворення» займає фундаментальне місце в схемі вивчення основ агрономії. Дисципліна відноситься до циклу професійної та практичної підготовки, буде корисна майбутнім агрономам, в яких закладений колосальний інтелектуальний і творчий потенціал, що залежить, в першу чергу, від їх лідерських якостей і вмінь створити ефективне ділове партнерство у своїй діяльності. Саме від керівника-лідера залежить життєвий строк його справи: від його вміння керувати, приймати рішення, взаємодіяти з людьми, передбачити ситуацію.</p>

	Таким чином, отримання знань за дисципліною «Лідерство та командотворення» дасть змогу пізнати особливості типів та інструментів лідерства, забезпечити тривале ділове партнерство з різними економічними суб'єктами та стане потужним інструментом забезпечення ефективної професійної діяльності.
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Лідерство та командотворення» базується на знаннях сутності категорій та законів, які вивчає дана дисципліна та безпосередньо пов'язана з іншими науками, зокрема, менеджментом, вступом до спеціальності тощо.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо використання принципів, типів, інструментів лідерства та забезпечення функціонування налагодженої роботи в команді для тривалого ділового партнерства в майбутній професійній діяльності.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дуальна форма навчання, дистанційна тощо) можуть бути використані платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання, так і інтерактивних навчальних технологій.
Очікувані результати навчання	РН 2.1. Знати сучасні теорії та концепції лідерства, їх переваги й недоліки. РН 2.2. Знати сутність, основні функції, особливості різних стилів лідерства, передумов ефективного лідерського впливу. РН 2.3. Знати основні принципи лідерства й командотворення у сучасній системі агробізнесу. РН 2.4. Знати основні етапи формування команди, процеси внутрішньої динаміки команди при переході від одного етапу розвитку до іншого. РН 16.1. Вміти пояснювати значення лідерства для досягнення успіху в професійній діяльності. РН 16.2. Вміти розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю з питань лідерства та командотворення. РН 16.3. Вміти формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички для розв'язання проблемних і конфліктних ситуацій в організації. РН 16.4. Володіти методами ефективного командотворення на підприємстві. РН 16.5. Вміти працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань. РН 16.6. Вміти оцінювати рівень ефективності роботи в команді на підприємствах за допомогою різних показників.
Структура курсу	<i>Змістовий модуль 1. Лідерство та етичні засади ділових стосунків.</i> Тема 1.1. Вступ до теорії і практики формування лідера. Тема 1.2. Структура лідерства та теорії його походження. Тема 1.3. Харизматичне лідерство. Тема 1.4. Лідери нового покоління.

	<p>Тема 1.5. Стили лідерства. Тема 1.6. Гендерні аспекти лідерства. Тема 1.7. Лідерство в молодіжних колективах. <i>Змістовий модуль 2. Корпоративна культура та тимбілдінг.</i> Тема 2.1. Предмет корпоративної культури. Тема 2.1. Тимбілдінг. Тема 2.3. Культура управління як елемент корпоративної культури та тимбілдіngu. Тема 2.4. Основи роботи в команді. Методика тимбілдіngu.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій. Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з аналізом історій і ситуацій, конференцій; ділових та рольових ігор, мозкового штурму, круглих столів, портфоліо, презентацій, полілогу, дослідження бібліографічних довідок обраних лідерів, тренінгових вправ з тимбілдіngu, виконання групових проєктів. У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, дисциплінованість, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі E-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сергеева Т.В., Дорін Фестеу, Гейл Роунтрі. Лідерство і командна робота: Навчальний посібник. Харків: ХНУБА, 2014. 124 с. 2. Андрушків, Б. М. Корпоративне управління [Текст]: навч. посіб. / Б.М.Андрушків, С.П.Черничинець. К.: Кондор, 2011. 528 с. 3. Нестуля О.О. Основи лідерства. Наукові концепції

(середина ХХ ст. – початок ХХІ ст.): навч. посіб / О.О.

Нестуля, С.І. Нестуля. Полтава: ПУЕТ, 2016. 375 с.

4. Скібіцька Л. І. Лідерство та стиль роботи менеджера: навч. посіб. / Л. І. Скібіцька. К.: Центр учбової літератури, 2009. 192 с.
5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с.

Додаткова література

1. Авдеев В. В. Работа с командой: психологические возможности. Практикум.: Для самостоятельной работы над оптимизацией совместной деятельности / В.В. Авдеев. М.:КУРС: НИЦ ИНФРА-М, 2013. 152 с.
2. «Від керівника до лідера: практичні поради для директорів шкіл та керівників відділів освіти» : посібник-путівник. 2019.
3. Гринчук Ю.С., Хахула Л.П., Хахула Б.В. Лідерство та командотворення. Методичні вказівки для підготовки та організації практичних занять та самостійної роботи студентів освітнього рівня (ОР) «Бакалавр» усіх форм навчання. Біла Церква, 2018.65 с.
4. Джим Коллінз. Від хорошого до великого. М.: Изд. Манн, 2011. 320 с.
5. Лідерство у діяльності керівника освітньої організації / О. І. Бондарчук, О. О. Нежинська: спецкурс для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти. К., 2017. 36 с.
6. Нестуля О.О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч.посіб. / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля, В.В. Карманенко. К.: Знання, 2013. 287 с.
7. Развитие лидерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Є. Барань, Т. Федорів ; за заг. ред. І. Ібрагімової. К.: Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. 400 с.
8. Теорія і практика формування команди. Журнал «Методист» (вкладка). №3. 2014. 40 с.
9. Федоренко Ю.О. Тренінг командотворення. Тренінгові технології у роботі психологічної служби вищого навчального закладу: навчальний посібник / за наук. ред. Н.О.Євдокимової. Миколаїв: Іліон, 2013. 558 с.
10. Аппело Юрген Менеджмент 3.0. Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами. Фабула, 2019. 464 с.
11. Чжо Д. Становлення менеджера. Book Chef, Форс, 2020. 352 с.
12. Скібіцька Л. І. Лідерство та стиль роботи менеджера: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 192 с. URL: <https://textbook.com.ua/menedzhment/1473451645>